

PREDSTAVITEV KRANJA

Kranj je gospodarsko, trgovsko, izobraževalno in prometno središče Gorenjske in četrto največje slovensko mesto. Razprostira se na 148 km² in ima 54.225 prebivalcev. Mesto stoji na sotočju reke Kokre in Save in je od mednarodnega letališča Jože Pučnik oddaljeno 7 km in od Ljubljane 25 km. Najvišji vrh občine Kranj je Storžič (2132 m), gora v Kamniško-Savinjskih Alpah. Pod občino Kranj spadajo tudi naselja: Huje, Klanec, Primskovo, Gorenje, Rupa, Struževo, Zlato polje, Kalvarija, Gorenja Sava, Stražišče, Šmarjetna Gora, Labore, Orehek, Drulovka in Čirče.

Staro mesto Kranj, v starejših omembah tudi Carnium, Creina, Chreina, Krainburg, je bilo poseljeno vse od obdobja Keltov v prvem tisočletju pred našim štetjem. Enega od svojih vrhuncev je doživelo po preseljevanju ljudstev in poselitvi Slovencev v 7. stoletju, ko sta bila osnovana strateško pomembna utrdba in z njo povezano naselje, kar izpričuje največje staroslovensko grobišče, ki je bilo odkrito v Sloveniji.

Ob izgubi samostojnosti konec 9. oz. na začetku 10. stoletja postane utrdba na območju sedanjega Kranja sedež tako imenovane Kranjske krajine, ki se je pozneje razvila v Vojvodino Kranjsko, sedež pa se je prenesel v Ljubljano. Kot pomembno trgovsko središče je naselje v 13. stoletju dobilo mestne pravice ter s tem povezane številne svoboščine in ugodnosti za nadaljnji razvoj na področju trgovine in prometa s kmetijskimi proizvodi ter razvojem železarstva.

Do sredine 19. stoletja je bil Kranj trgovsko-sejemska in obrtno mesto, s pojavom manufaktur, ob koncu 19. stoletja pa je postajalo vedno bolj industrijsko mesto.

Mesto Kranj je v 20. stoletje vstopilo s posledicami gospodarskega nazadovanja, ki se je vleko že nekaj desetletij. S širjenjem industrije, z intenzivnim priseljevanjem in gospodarsko uspešnostjo meščanov je raslo tudi samo mesto, ki je dokončno preseгло stare okvire in se začelo širiti proti severu ter preko Save in Kokre, kjer je nastajal novi del mesta. Pomembnejši trgovci so odprli prave trgovske hiše s ponudbo raznovrstnega blaga. Številčni so bili tudi gostilničarji; med obrtniki so prevladovali krojači in čevljarji, zelo pa so bili cenjeni mizarji.

ZNAMENITOSTI KRANJA

Srednjeveška zasnova mestnega jedra Kranja je zgrajena v značilni piramidni obliki, ki jo poudarjajo cerkveni zvoniki. Druga značilnost je os sever-jug, ki jo nakazuje vizualna povezava zvonika kranjske župne cerkve in vrha Storžiča. Nedvomno načrtna postavitve višinskih dominant po mestnem postoru uvršča Kranj med kompozicijsko najbolj pretehtane urbane organizme pri nas in v Srednji Evropi. Ob koncu srednjega in začetku novega veka je mestno obzidje z obrambnimi stolpi, gradom in orožarno Škrlovec varovalo mesto z zahodne savske strani. Tlorisno zasnovo sestavlja ozek prostor med obema rekama z dvema vpadnicama, ob nekdanjih glavnih mestnih vratih na sedanjem Maistrovem trgu in spodnjih mestnih vratih na današnji Vodopivčevi ulici. Mestno jedro tvorijo Glavni trg in Prešernova ulica, ki se povezujeta z dvema vzporednima ulicama. Tomšičeva in Tavčarjeva ulica sta nekdanj s prečnimi prehodi povezovali dvoriščne predele meščanskih hiš z mestnim trgom. Mesto krasijo meščanske hiše, čudovito oblikovane ulice, dvorci, cerkve in hiše z arhitekturno bogato okrašenimi pročelji ter dvorišči.

Staro mestno jedro je bilo zaradi svojih kulturno zgodovinskih in naravnih znamenitosti leta 1983 razglašeno za zgodovinski in kulturni spomenik. Iz mestnega vrveža se lahko umaknete tudi v zeleno primestje, ki ponuja užitke neokrnjene narave.

V Kranju so živeli in ustvarjali veliki Slovenci, ki so s svojim delovanjem prispevali k razvoju mesta. Zagotovo lahko izpostavimo največjega slovenskega pesnika FRANCETA PREŠERNA, ki je zadnja leta svojega življenja preživel v Kranju, zato je mesto postalo varuh Prešernove dediščine. Tudi pesnik SIMON JENKO je živel in deloval v Kranju od leta 1864 do leta 1866. V Kranju je v 19. stoletju živel JANEZ BLEIWEIS, slovenski politik, pisec, veterinar in zdravnik, širša javnost pa ga bolje pozna kot očeta naroda. Prav tako smo ponosni na JANEZA PUHARJA, izumitelja fotografije na steklo, ki ima urejeno spominsko sobo v Layerjevi hiši, ter na LEOPOLDA LAYERJA, ki velja za enega najbolj znanih slikarjev, ki so konec 18. in v začetku 19. stoletja delovali na Slovenskem. Kranju sta s svojimi arhitekturnimi mojstrovini dala neizbrisni pečat tudi dva pomembna slovenska arhitekta – svetovno znani JOŽE PLEČNIK in njegov učenec EDVARD RAVNIKAR.

1. Mestna hiša

Današnjo obliko je dobila z združitvijo dveh stavb, starejše vogalne (stolp z uro in klasicistična stebriščna lopa) in mlajše na Glavnem trgu, kjer je danes vhod. Najbolj zanimiv del vogalne stavbe je poznogotska stebriščna dvorana iz prve polovice 16. stoletja, kamor se zdaj vstopa skozi vežo in nekdanjo črno luknjo. Ob sejmskih dnevih je bil ta prostor namenjen prireditvam in najbrž za shranjevanje blaga. Bolj znana je k starejši tesno prislonjena mlajša stavba s poudarjeno osjo v fasadnem delu in z dvorano v nadstropju (današnja poročna dvorana) iz leta 1638, opremljena z lesenim kasetiranim stropom in dvema intarziranimi portaloma. Gre za enega najodličnejših renesančnih dvorcev na Slovenskem iz 16. in 17. stoletja.

2. Prešernov spominski muzej in Prešernov gaj

Ko je v hiši, kjer je danes muzej, bival dr. France Prešeren (1846–1849), je bila le-ta last trgovca in pivovarja Franca Mayrja. Hiša je bila v muzej preurejena leta 1964 po načrtih arhitekta Toneta Bitenca. Na pročelju je spominska plošča, odkrita ob stoti obletnici pesnikovega rojstva. Hiša je sestavljena iz dveh delov, ki sta bila že v 17. stoletju združena najprej z lesenim in pozneje z zidanim arkadnim hodnikom. V pritličju so po zadnjih obnovitvenih delih ob dvestoletnici pesnikovega rojstva (l. 2000) odkrili poslikavo iz 19. stoletja. Tu prirejajo likovne razstave in manjše kulturne prireditve, v prvem nadstropju pa je urejen spominski muzej s pesnikovimi originalnimi deli in dragocenimi zgodnjimi tiskami ter sobo, opremljeno z originalnim pohištvom.

Park, ki stoji med Gregorčičevo in Partizansko ulico, nosi ime po našem največjem slovenskem pesniku – Prešernov gaj. Poleg Prešernovega nagrobnika so v parku nagrobnik posvečen pesniku Simonu Jenku, Majdičeva grobnica z marmornim reliefom »Vstajenje« (1910, Ivan Zajc) ter spomenik bazoviškim žrtvam in Vladimiru Gortanu, ustreljenemu v Pulju, eden najzgodnejših spomenikov žrtvam fašističnega nasilja v Evropi (1931).

3. dr. France Prešeren

Danes velja za največjega slovenskega pesnika. Rodil se je 3. decembra 1800 v kmečki družini v Vrbi na Gorenjskem. Po diplomu na dunajski pravni fakulteti je v Ljubljani deloval kot odvetnik pri dr. Blažu Crobathu. V tem obdobju je nastala tudi večina njegovih pesmi. Zadnja leta svojega življenja je Prešern preživel v Kranju. Leta 1846 je bil namreč izbran za deželnega

odvetnika v Kranju, kjer je odprl samostojno odvetniško pisarno. V Kranju j zaradi bolezni 8. februarja 1849 tudi umrl. Spomin na pesnika Franceta Prešerna je v Kranju obeležen na različne načine. V Prešernovam gaju je grob pesnika dr. Franceta Prešerna. Na Prešernovi ulici v starem mestnem jedru je Spominski muzej dr. Franceta Prešerna, ki se nahaja v hiši, kjer je pesnik služboval in bival zadnja leta svojega življenja. V Pavšlarjevi hiši na Glavnem trgu 18 v Kranju se v prvem in drugem nadstropju nahaja Galerija Prešernovih nagrajencev. Pred Prešernovim gledališčem pa stoji njegov bronasti kip, delo Frančiška meduja in Petra Lobode. Že od leta 1969 v Kranju deluje Akademski pevski zbor France Prešeren Kranj, po pesniku pa se imenuje tudi osnovna šola ter občinske nagrade za dosežke na področju umetnosti in kulture. Mestna občina Kranj na dan pesnikovega rojstva, 3. decembra, praznuje svoj občinski praznik, v Kranju pa potekajo različne prireditve tudi 8. februarja v počastitev obletnice pesnikove smrti.

4. Cerkev sv. Kancijana in tovarišev

Triladijska cerkev t. i. dvoranskega tipa iz začetka 15. stoletja je najpomembnejša zgradba v mestni veduti in eden najpomembnejših spomenikov gotskega stavbarstva na Slovenskem ter vzor številnim poznejšim cerkvam (Radovljica, Škofja Loka, Kamnik, Šentrupert na Dolenjskem). Na mestu sedanje gotske cerkve, posvečene oglejskim mučencem, sv. Kanciju, Kancijanu, Kancijanili in Protu, je že v predslovanski dobi stal sakralni objekt, kar so pokazale tudi arheološke raziskave v letih 1972 in 1984. Prezbitერიj današnje cerkve je bil leta 1413 prizidan k starejši ladji in predstavlja značilen primer t. i. dolgega kora. Sredi 15. stoletja so starejšo ladjo zamenjali z gotsko dvorano s poligonalnimi slopi. Gotska rebra povezujejo bogato figuralno in dekorativno okrašeni sklepniki. Cerkveni prostor lepo dopolnjujejo freske angelov z glasbili, narejene približno leta 1460, delo žirovniškega mojstra.

5. Kostnica

Kapela s kostnico je na pokopališču ob današnji župni cerkvi sv. Kancijana stala že v 13. stoletju. Beneficij kostniške kapele je od konca 15. stoletja upravljala družina plemenitih Egkhov z Brda pri Predosljah. Med reformami Jožefa II. (1789) je bilo pokopališče ob cerkvi opuščeno in preneseno na novo lokacijo (Prešernov gaj), kostniška kapela pa porušena. Po večletnih arheoloških izkopavanjih v letih od 1970 do 1975 ter 1984 in prizadevanjih za predstavitev najdb je danes kostnica urejena poleg arhitekturnih ostankov poznoantične krstilnice.

6. Pungert s stolpoma in cerkvijo

Nekako na robu glavnih prometnih tokov v mestu ostaja predel Pungerta na konici pomola (Trubarjev trg). Že ime izdaja (iz nemškega Baumgarten – 'sadovnjak'), da so bili tu predvsem vrtovi meščanov, ki so bili morda tudi zatočišče okoličanom ob požarih ali v nevarnih časih. Tak prostorski element zasledimo še v drugih srednjeveških mestih (na primer v Radovljici). Na Pungertu najdemo danes še edini v celoti ohranjeni srednjeveški obrambni stolp iz 16. stoletja, kot se je ohranil po poznejših prezidavah, ko je služil za mestno ječo (1832) in pozneje celo za stanovanja. V neposredni bližini stolpa so med kugo v 15. stoletju zgradili gotsko rebrasto obokano podružnično cerkev, posvečeno zaščitnikom pred smrtonosno boleznijo, sv. Fabijanu, sv. Sebastjanu in sv. Roku. Zvonik in lopa sta bila prizidana v 18. oziroma 19. stoletju.

7. Grad Khislstein s pristavo (Ulrihova hiša)

Stavba, nepogrešljivi del mestne silhuete na robu konglomeratnega pomola in zračena z mestnim obzidjem, odseva večstoletni gradbeni razvoj. V temeljih skriva ostenje zgodnje- in

poznoantičnega obzidja ter obrambnih naprav iz petega do šestega stoletja. Stavbno telo gradu je skozi stoletja raslo v širino, dolžino in višino od utrdbenega palacija Ortenburških v sredini 13. stoletja do renesančne mestne palače družine Khisl, po kateri stavba še danes nosi ime (Janž Khisl s Fužin je grad kupil leta 1578). Poznejši lastniki so bile plemiške družine Mosconov, Ravbarjev, Apfaltrerjev, Auerspergov in zadnji Natalis Pagliaruzzi. Najmlajši je dvoriščni trakt z arkadnimi hodniki, ki je rezultat prezidav v 18. in 19. stoletju. Grad ima ohranjenih veliko kakovostnih arhitekturnih členov, med katerimi izstopajo dvoriščni in glavni portal, ki sta nastala okrog leta 1578, in delno ohranjene poslikave z vedutnimi motivi (v zeleni sobi). H gradu je spadala tudi nekdanja grajska pristava (Ulrihova hiša, Tomšičeva 42), ki jo sestavljata dve z arkadnim hodnikom povezani stavbi. Pomembnejša je stavba na robu pomola, z jedrom, ki je verjetno del obrambnega sistema, morda celo manjše utrdbene celote v tem delu mesta, in izvira še iz pozne antike. V arheološki pritlični etaži so arheologi odkopali ostanke livarskih peči, ki dopolnjujejo poznoantično steklarsko delavnico, odkrito na dvorišču med gradom in dvorcem.

8. Mitničarska hiša

Ena najpomembnejših stavb v Kranju je mitničarska hiša iz leta 1527. Stavba predstavlja zgodnjo obliko mestnih hiš z nadstropnim pomolom, kakršne se v naših krajih pojavljajo v prvi polovici 16. stoletja. Pomol je naslonjen na segmentne kamnite konzole, ki jih podpira poligonalno oblikovan steber. Najpomembnejši likovni elementi stavbe, ki je bila v poznejših obdobjih večkrat predelana, so bogata bordura v tehniki zgrafita v nadstropju pročelja stavbe in kakovosten kovinski izvesek s kranjskim grbom, v notranjosti pa tlorisna zasnova in oboki.

9. Pirčeva barvarna

Začetki barvarne, kasneje znane pod imenom Pirčeva barvarna, segajo v prva desetletja 18. stoletja in se je v slabem stoletju razvila v srednje velik manufakturni obrat. V barvarni so barvali predvsem laneno platno in bombaž. V drugi polovici 19. stoletja je imel tedanji lastnik barvarne najete okoliške kmete, da so mu tkali platno, ki ga je potem od njih odkupil, pobarval in potiskal ter ga nato prodajal v svoji trgovini v mestu (pri nekdanjem Petrčku). Naročila so prihajala tudi iz vseh večjih Avstro-Ogrskih mest. Barvarna je delovala vse do

industrializacije sredi 20. stoletja. Obisovalci si lahko v spominski sobi ogledajo napravi za likanje blaga iz leta 1797 in leta 1809. Obenem je prikazan tudi ves postopek dela v barvarni in predelava lanenega platna. Zbriko bogati tudi bogata zapuščina meščanske oblačilne kulture, ki obiskovalcu razkrije čar življenja nekdanjega meščanstva, ter rodbinske listine in dokumenti o razvoju barvarne in trgovine, pa tudi o kulturnem, športben ub gospodarsem razvoju mesta Kranja.

10. Pavšlarjeva hiša

Stara meščanska hiša, nastala verjetno že kmalu po letu 1550 s povezovanjem dveh ali celo treh starejših stavb s slikovitim arkadnim hodnikom, leži na osrednjem mestu na Glavnem trgu (nasproti mestne hiše) in tudi z lego izpričuje imenitnost svojih nekdanjih lastnikov in današnje rabe (galerija Prešernovih nagrajencev). Današnja podoba stavbe se je izoblikovala po raziskavah, statičnem utrjevanju in restavratorskih posegih od leta 1989 do 1992. Osnovna funkcionalna delitev meščanske hiše na poslovni prtlični del in bivalno nadstropje se je ohranjala več stoletij. Visoko bivalno kulturno dokazujejo grebenasti oboki v veži, lesen renesančni strop v prvem nadstropju, opečni tlaki v obliki satovnice, predvsem pa bogate stenske poslikave v notranjosti in na pročelju hiše.

11. Hiša Layer in Leopold Layer

V bližini Khislsteina je v nadstropni hiši iz 18. stoletja (Tomšičeva 32) deloval eden najplodovitejših slovenskih slikarjev na prehodu iz 18. v 19. stoletje Leopold Layer (1752–1828). Stavba pritegne naš pogled s slikovitim pročeljem, okrašenim s klasicistično štukaturno dekoracijo, ki jo dopolnjujeta kamniti portal in baročno občutena dekoracija pod napuščem. Še bolj dragocena je notranjost, kjer v nadstropju skriva banjasto obokano sobo, poslikano v začetku 19. stoletja, s personifikacijami umetnosti, ki jih spremlja na steni upodobljen portret umetnika ali morda stavbenika. Poslikan je tudi obok na stopnišču, kjer je leta 1840 slikar Jurij Tavčar naslikal moža z volovsko vprego. Zanimiv je tudi v terasah urejen vrt, dostopen iz hiše skozi veliko nadstropno arkado.

Danes je Layerjeva hiša namenjena raznovrstnim dejavnostim. V hiši je urejena spominska soba izumitelja fotografije na steklo Janeza Puharja. V pripravi je tudi spominska soba Leopolda Layerja, kjer bo poleg že obstoječih fresk moč videti tudi nekaj originalnih del, olja na platno in cerkvenih bander.

12. Plečnikove arkade in vodnjak

Na Mohorjevem klanecu, kot je domače ime za Vodopivčevo ulico, so nekoč pod Rožnavensko cerkvijo stala dvojna mestna vrata v srednjeveškem obrambnem obzidju. Pozneje je obzidje izgubilo obrambno funkcijo in bilo uničeno. Arhitekt si je na tem mestu zamislil monumentalni vhod v mesto. Strm klanec je spremenil v stopnišče, nekdanji vodnjak (šterno) pa je nadomestil z obeliskom, vrh katerega se iz bronastega petelina pretaka voda v kamnite, terasasto postavljene posode. Motiv je nova interpretacija stopnišča Rajskega vrta na Hradčanih v Pragi.

V tem delu Kranja, ki so mu včasih rekli Savsko predmestje, je delovala od srede 18. stoletja do začetka 20. stoletja Pirčeva barvarna, ki si jo danes lahko ogledamo v družinskem muzeju na številki 11. Na vrhu Mohorjevega klanca stoji podružnična cerkev iz prvega desetletja 16. stoletja, posvečena Materi božji rožnavenski. V času protestantizma je služila kot protestantsko svetišče.

13. Vodovodni stolp

Vodovodni stolp je zgradil Kranjski deželni odbor v letih od 1908 do 1911 po načrtih hidrologa in stavbenika Jana Vladimirja Hrasjaja. Gre za stolp z osemkotnim dvoprekatnim zbiralnikom vode na vrhu, s skupno prostornino 250 kubičnih metrov. Zagotavljal je zadosten pritisk vode v vodovodu tudi za najvišje objekte v Kranju in bližnji okolici mesta. Stolp je visok 43 metrov in po zapisih v takratnem časopisu Gorenjec spada k "najveličastnejšim in najimpozantnejšim vodovodnim zgodbam vse Avstrija". Zaradi avtentičnosti, zgodovinskega in likovnega merila lahko objekt nedvomno štejemo za pomemben kulturni spomenik, zato je tudi vpisan v Register nepremične kulturne dediščine pri Ministrstvu za kulturo. Vodni stolp še danes služi svojemu namenu.

14. Kranjski rovi

Mesto Kranj skriva številne umetne podzemeljske objekte, ki so sicer že davno izgubili svoj prvotni namen in se potopili v pozabo, kot delo človeških rok pa nas na svojevrsten način vlečejo k odkrivanju njihove zgodbe. Tako je tudi staro mestno zaklonišče, ki je nastalo med drugo svetovno vojno. Leta 2008 smo na Zavodu za turizem Kranj zaklonišče odprli za turistične ogleda.

V 1300 metrov dolgih rovih lahko občudujete čisto prave kapnike in zanimive jamske živali. Najpogostejši vrsti sta jamska kobilica in pajek jamska meta. Zanimivi, čeprav redki prebivalci pa so tudi netopirji, ponočnjaki, ki po spretnosti letanja prekašajo akrobatske letalce in medtem uspejo celo večerjati.

V rovih si lahko ogledate tudi razstavo, ki podrobneje predstavlja kranjsko podzemlje in rove pod starim Kranjem. Na ogled je razstava mineralov in fosilov ter simulacija zaklonišča iz 2. sv. vojne in letalskega napada. Celo leto pa se v rovih odvijajo različni dogodki (Vinska pot v rovih pod starim Kranjem, razstava adventnih venčkov, Dežela škrata Krančka, literarni in filmski večeri).

15. Kanjon Kokre

Kanjon je skoraj 30 m globoka soteska, ki jo je vrezala reka Kokra v ledenodobno konglomeratno teraso skozi Kranj. Predstavlja pester mozaik vodnih in obvodnih biotopov: reka, obrežje, prodišča, loka s poplavnim gozdom, skalnati bloki in konglomeratno ostenje. Tako razgibano in pestro območje zato nudi zatočišče in dom številnim, po življenjskih zahtevah različnim živalskim in rastlinskim vrstam. Zavarovan je kot naravna znamenitost v okviru starega mestnega jedra Kranja. V kanjonu Kokre je urejena učna pot.

16. Glinokopna jezera v Bobovku

Jezera v Bobovku so zavarovana kot naravni rezervat. Tu so ob kopanju gline našli fosilne ribe in mamutove ostanke iz časa ledene dobe ter žarno grobišče iz rimske dobe. V umetno nastalem biotopu glinokopnih jam lahko opazujemo jezera, mlake in močvirja, med njimi izstopajo trstišča kot izredno raznolik življenjski prostor. Tu si si našle dom močvirske rastlinske vrste, številne ptice (močvirske trstnice, ptice pevke, vodome, mala bobnarica), žuželke, kačji pastirji, žabe... Žal pa se naravovarstvenega pomena Bobovka ne zavedajo vsi obiskovalci niti lastniki, ki tam puščajo odpadke in tako ali drugače zasipajo jezera.

17. Slap Šum

Le šest kilometrov od Kranja skozi Zgornjo Besnico v Novo vas in slabih deset minut hoda od tam po strmi stezici je do slapa Šuma, ki ga šumenje vode izdaja že od daleč. Potok Nemiljščica, ki ima povirje vzhodno od Jelovice, premaguje 20 m visok slap čez strmo skalno

stopnjo. Po strugi navzgor po utrjeni gozdni stezi z naselja lahko nadaljujemo pot do ostanka tako imenovanih Rimskih toplic, ki jih opisuje že Valvasor. Domačinom so znane kot Besniške toplice. Leta 1954 pa so na termalnem izviru s temperaturo okrog 20°C zgradili manjša bazena, kamor so si hodili lajšati zdravstvene težave revmatični bolniki. Danes so vidni le ostanki bazenov.

18. Trbojsko jezero

Trbojsko jezero je nastalo med Kranjem in Mavčičami kot posledica zaježitve reke Save, ko so leta 1986 zgradili HE Mavčiče. Voda je delno potopila tudi spektakularno sotesko Zarica, ki jo je Sava vrezala v konglomerat sprijete prodne nanonse na Kranjskem in Sorškem polju. Prodišča, rečne loge in brzice je zamenjalo jezero, ki je postalo dom za številne vodne ptice. Nekatere tu gnezdi, druge pridejo na zimske počitnice, tretje pa so na jezeru le na kratkotrajnem obisku. Posebej velja omeniti velikega žagarja, saj večina slovenske populacije te redke rase gnezdi na Trbojskem jezeru. Na razgibanih konglomeratnih stenah s spodmoli rastejo tudi rastline, ki jih sicer najdemo v gorah. Med njimi je tudi planika, ki ima ob Trbojskem jezeru najnižje rastišče.

19. Park Brdo

Posestvo Brdo, kjer se čez 478 hektarjev razpostavljajo gozdovi, parki, drevoredi in ribniki, ponuja redek in zato še toliko bolj mogočen prizor, v katerem se daljna preteklost nevsiljivo zliva z novimi časi. S svojimi grajskimi gozdovi in brezhibnimi parkovnimi površinami predstavlja zakladnico kranjske aristokratske zgodovine, ki jo vrhunska državniška srečanja in protokolarni dogodki še dandanes ohranjajo živo. Kar 72 hektarjev brezhibno urejenih parkovnih površin krasi veličastni grad Brdo z znamenitim čebelnjakom, vinoteko in oranžerijo. Sprehod po parku, ki je zaradi bogatega rastlinskega in živalskega sveta že sam po sebi doživetje (po dosedanjih petletnih popisih evidentirano 1.111 različnih vrst živali in 968 rastlin, med njimi tudi 10 za Slovenijo novih vrst), med drugim omogoča tudi ogled dragocene kiparske zbirke. Na Brdu je mogoče uživati tudi v jahalnem športu ter v vožnji s kočijami ali s sanmi. Na njem in ob njem se ljubiteljem golfa ponuja vadišče, ki obsega udarjališče za dolgo in kratko igro ter bližanje. Na sprehodu po Brdu boste opazili tudi tri, s slamo krite, kozolce – enega pri hotelu Kokra, dva pa na hipodromu.